

**Een innovatief agrotourisme concept:
Het Boerenbouwdorp+**

Omgevingsverkenning

De natuurlijke tegenhanger van de agrarische sector is wellicht het 8-tot-5 stadsbestaan waar veel Nederlanders in verwickeld zijn geraakt. Het is dan ook deze tegenpool die als hoofddoelgroep gezien kan worden. Een trend die voor de 'stadsmensen' steeds belangrijker wordt (en dus daarom ook voor de agrotouristische sector) is het gebrek aan de "ruimtelijke vrijheid, blijheid"-cultuur die in de agrarische sector te vinden valt. Voor ouders vertaalt zich dat naar de zorg dat hun kinderen steeds vaker achter de computer vast zitten en nog nooit een koe gezien hebben, voor andere volwassenen betekent het simpelweg het gebrek aan natuur of rust, maar ook voor jongeren is er het contrast tussen het compacte bestaan in de stad en de vrijheid om te gaan en te staan waar ze maar willen in de natuur. In een wereld waar de techniek nooit stil zal staan en vooral de digitale invloed steeds groter zal worden, zal daarmee ook het hunkeren naar de vrijheid en blijheid van de natuur even hard meegroeien.

Wanneer we kijken naar de eigenschappen van de hoofddoelgroep (stadsmensen) dan valt het direct op dat zij genoeg geld verdienen, maar eigenlijk alleen de weekenden, feestdagen en langere vakanties kunnen gebruiken om het geld aan recreatie uit te geven. Tijdens langere vakanties (krokus, zomer, herfst, kerst) zal het agrotourisme concept de competitie aan moeten gaan met alle opties in binnen- en buitenland. Tijdens de weekenden vertrekken Nederlanders niet zo snel naar het buitenland, waardoor de competitie voornamelijk komt van andere agrotouristische concepten in Nederland. Als het doel is om een omzetsverdubbeling te behalen dan heeft het introduceren van concepten die nieuwe doelgroepen bereiken de voorkeur. Een ander manier om dat doel te bereiken is door de doelgroepen die nu bereikt worden een concept aan te bieden, waardoor ze vaker recreatie in agrotourisme zoeken. Voor de huidige doelgroepen betekent het dus dat er iets compleet nieuws moet worden aangeboden. Voor nieuwe doelgroepen kunnen bestaande concepten gerecycled worden zodat ze de nieuwe doelgroep aanspreken of kunnen vanzelfsprekend ook nieuwe concepten geïntroduceerd worden.

Door de beperkte oplosruimte van de verblijfsrecreatie tak lijkt het relatief moeilijk om daar een nieuw concept te introduceren. Het ligt daarom voor de hand om een nieuw concept in de actieve recreatie tak te zoeken. De mogelijkheden zijn hier namelijk in tegenstelling tot de verblijfsrecreatie vrijwel onbegrenst: agrariërs hebben namelijk nou eenmaal dat grote stuk grond dat gebruikt kan worden voor activiteiten, die veel ruimte innemen. Dit geeft de mogelijkheid om iets aan te bieden wat juist voor de stadsmensen moeilijk te vinden is: activiteiten die veel ruimte innemen en/of met de natuur te maken hebben.

Een manier om inspiratie op te doen wat betreft het concept is door te kijken naar concepten in de plattelandsomgeving. Activiteiten die voor plattelandsmensen als vanzelfsprekend worden ervaren, maar die tot de verbeelding spreken voor stadsmensen (bijv. <http://www.leeftelvis.nl/ankerwacht/>). Hier gaan verschillende groepen uit een dorp op zoek naar een anker dat continu verstopt wordt gedurende een periode. De groep die het anker het beste weet te verstoppen wint bijv. een vat bier of een half varken. Nu is dit niet direct een concept wat zich laat vertalen naar een winstgevend en aantrekkelijk concept voor agrotourisme, maar het laat wel zien hoe plattelandsrecreatie verschilt van stedelijke recreatie. Een activiteit die zich daarentegen uitstekend leent als basis voor een agrotourisme concept is de typische plattelandsactiviteit van een bouwdoorp/spijkerdoorp.

Uitwerking Concept

Het bovengenoemde bouwdorp wordt al jaren in dorpen over heel Nederland georganiseerd. Het zijn dorpen van hout die gedurende een week gebouwd en afgebroken worden door kinderen op een stuk land van zo'n 100m x 100m. Per dorp wordt een bouwdorp vaak jaarlijks georganiseerd gedurende een (halve) week tijdens de zomervakantie.

Het is zo'n typische dorpsactiviteit, die georganiseerd wordt voor kinderen uit het dorp die dus vaak niet verder dan 10 min hoeven te lopen of fietsen voordat ze aan de slag kunnen. Omdat deze grote lappen grond nou eenmaal niet in de stad te vinden zijn, wordt het bouwdorp niet of nauwelijks in steden aangeboden. Dit concept zal daarom het 'bouwdorp' als basis nemen en aanpassen om het geschikt te maken voor financiële exploitatie voor het agrotourisme.

Concept: Het Boerenbouwdorp+

Het principe van een bouwdorp werkt als volgt: kinderen (t/m 15 jaar) komen gedurende een aantal dagen naar het 'bouwdorp'. In gemengde groepen van zo'n 5-8 kinderen bouwen ze dan een 'hut' onder begeleiding van 1 of 2 jongeren (16+). Het is dan aan de groep hoe ze precies vorm gaan geven aan hun 'hut'. Dit kan een simpel huisje zijn, maar bij enthousiaste groepen kan het al snel uitgroeien tot een waar kasteel. Aan het einde van het bouwdorp vindt er een 'open-huis' plaats, waar ouders door hun kinderen vol trots rondgeleid worden. Op de laatste dag worden de bouwwerken vervolgens weer afgebroken. Kinderen leren op deze manier o.a. zelfstandig werken, in een groep functioneren, omgaan met materialen, creativiteit direct uiten, ruimtelijk inzicht etc. Een voorbeeld van een bouwdorp is hieronder te zien:

De organisatie van het bouwdorp bestaat voornamelijk uit de controle uitoefenen op de materialen en het gereedschap (hamers, spijkers, zagen). Vaak worden tripjes naar de stortplaats gemaakt om daar planken, kastdeuren, pallets etc. te verzamelen. Hoewel de leiders van de groepjes voor het directe toezicht zorgen en de veiligheid waarborgen, zijn er natuurlijk de nodige blauwe nagels, splinters en schaafwonden. Een EHBO-kit/post dient dus ook aanwezig te zijn. Voor eigen veiligheid krijgen kinderen geen elektrisch gereedschap ter beschikking.

Het organiseren van een bouwdorp betekent dus in feite het aanleveren van de bouwmaterialen, gereedschap en een EHBO kit/post. Daarnaast zullen er een aantal jongeren gevonden moeten worden die als leiders van groepjes willen fungeren.

Het uiteindelijke doel van het concept blijft op de eerste plaats om de agrariër van extra inkomsten te voorzien. Om dergelijke inkomsten te genereren is het belangrijk om te kijken wanneer het concept kan worden aangeboden. Het grote nadeel van actief agrotourisme is namelijk het Nederlandse klimaat. Vanaf half Oktober tot half Maart is het klimaat in Nederland namelijk niet echt behaaglijk om uren buiten aan het klussen te zijn. Dit betekent in feite dat het concept aangeboden kan worden gedurende 7 maanden van het jaar.

Het huidige bouwdorp wordt normaliter per dorp 1 keer per jaar aangeboden. Het Boerenbouwdorp+ zal echter gedurende de hele periode van 7 maanden aangeboden worden. Het is namelijk goed voor te stellen dat ouders hun kinderen gedurende het weekend laten 'bouwen' terwijl zij van hun welverdiende rust genieten. De kinderen kunnen dan kiezen om bijv. gedurende 1-3 weekenden aan 1 bouwwerk te werken met een vaste groep, maar het is evengoed mogelijk om kinderen simpelweg mee te laten helpen in bestaande groepen of aan bestaande bouwwerken. Tijdens de langere vakanties (krokus-, zomer-, herfst-) kunnen kinderen natuurlijk een volledige week meebouwen. Hoewel dit concept in eerste instantie de hoofddoelgroep (stadsmensen & kinderen) benadert, zijn kinderen van het platteland of kleine dorpen evengoed welkom. Het concept wordt namelijk continu aangeboden, waardoor zij niet meer een jaar hoeven te wachten op het volgende bouwdorp.

Naast de ouders die hun kinderen enkele weekenden/weken per jaar 'laten bouwen', is er natuurlijk de mogelijkheid om bijv. als schoolklas een 'bouwweek' te organiseren. Op deze manier wordt een schoolklas opgedeeld in groepjes die bijvoorbeeld onder het mom van een bepaald thema ('Indianen', 'Cowboys') aan een bouwweek meedoen. Het biedt de docenten daarnaast de mogelijkheid om er een educatieve draai aan te geven. Menig windmolen is bijvoorbeeld al gebouwd tijdens de bouwweek.

De '+'

De aanwezigheid van de '+' in de naam "Boerenbouwdorp+" duidt op de uitbreidbaarheid van dit concept. Enkele voorbeelden:

- Men kan de kinderen overnachting op de boerderij aanbieden om de reistijd te verkorten
- Het aanbieden van verse agrarische lunchpakketten
- Kinderen kunnen kijken of meehelpen met koemelken, schapen scheren, kaas maken, een rit op de tractor etc.

De voornaamste reden voor de '+' is echter de unieke uitbreidingsmogelijkheid die alleen mogelijk is wanneer er een bouwdorp aanwezig is en daarmee ook jongeren uit de 16+ groep aantrekt: **semi-urban paintball**.

Paintball op zichzelf is een bewezen concept wat betreft agrotourisme. Het wordt door de jeugd gezien als real-life alternatief voor het spelen van first person shooter games op de computer. De omgeving waarin men paintballt bepaalt dan ook in grote mate de ervaring van het spel. Vaak wordt het aangeboden in een bosrijke omgeving of worden open stukken terrein gevuld met opblaasbare objecten om achter te kunnen schuilen tijdens het spel.

In de wetenschap dat er bouwwerken gemaakt zullen worden op een terrein is het nu ook mogelijk om een gedeelte van dat terrein te reserveren voor paintballbouwwerken. Groepen die daar bouwwerken maken, krijgen de opdracht om ze zo interessant mogelijk te maken voor het spelen van paintball. In feite zorgt dit er voor dat er nu paintball gespeeld kan worden in een semi-urban omgeving. De computergames die het beste aanslaan spelen zich ook voornamelijk af in een semi-urban omgeving. Doordat het real life paintball dit nu betrouwbaarder nabootst, zal de spel-ervaring van het paintball verbeteren en zich daardoor op een positieve manier onderscheiden van andere paintball terreinen.

Dit betekent ook dat wanneer deze bouwwerken af zijn ze niet afgebroken zullen worden maar eerder uitgebreid zullen worden en onder de kleurrijke paintballverf (biologisch afbreekbaar) komen te zitten. Naast de overduidelijke inkomsten die paintball genereert, is er het voordeel dat paintball geschikt is om te spelen in de winterperiode (mits het niet al te koud is). Het breidt daarmee de periode van extra inkomsten uit.

Het "Boerenbouwdorp+" samengevat

Het bestaande concept van het bouwdorp wordt nu continu beschikbaar en bereikt daardoor kinderen in de stedelijke omgeving, maar ook kinderen van het platteland. Het biedt ze de mogelijkheid om zinvolle hands-on ervaring op te doen en een kijkje te nemen op de boerderij. In ruil voor de allocatie van een stuk land voor het bouwdorp krijgt de agrariër inkomsten en de mogelijkheid om zijn producten extra afzet te laten vinden onder een nieuw publiek. Daarnaast levert het bouwdorp een platform om kinderen op andere manieren te betrekken bij het leven op het platteland. Om de jeugd te bereiken heeft de agrariër daarnaast de mogelijkheid om een gedeelte van het bouwdorp om te toveren tot semi-urban paintball terrein, waar de bouwwerken als schuilplaatsen dienen voor de deelnemers.